

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
імені В.І. ВЕРНАДСЬКОГО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПРАКТИЦІ НАУКОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ

галузь знань 02 Культура і мистецтво
спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
третій (освітньо-науковий) рівень (доктор філософії), вид дисципліни:
обов'язкова

освітня програма Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
(назва освітньо-наукової програми)

Форма навчання денна

Навчальний рік 2022/2023

Кількість кредитів ECTS 3/90

Мова викладання, навчання та оцінювання
українська

Форма підсумкового контролю залік

Викладачі: доктор наук з соціальних комунікацій,
старший науковий співробітник
Лобузін Катерина Вілентіївна

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Київ - 2022

Інформаційні технології в практиці наукових досліджень : робоча програма навчальної дисципліни для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня «Доктор філософії» спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» / розроб. К.В. Лобузїна, Київ: НБУВ, 2022. 19 с.

Розробник:


Лобузїна К.В. доктор наук з соціальних комунікацій, старший науковий співробітник, директор Інституту інформаційних технологій НБУВ.

СХВАЛЕНО:

Науково – методичною радою Інституту бібліотекознавства

Протокол № 4 від «13» жовтня 2022 року

Голова науково-
методичної ради



Ольга ВАСИЛЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Вченою радою Національної бібліотеки України
імені В.І. Вернадського, протокол № 6 «28» жовтня 2022 року

Рецензенти:

Дубровіна Л.А., доктор історичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії наук України, генеральний директор Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського;

Шемаєва Г.В., доктор наук із соц. ком., професор, професор кафедри документознавства та української мови Національного аерокосмічного університету імені М.Є. Жуковського «ХАІ».

© Лобузїна К.В., 2022

© НБУВ, 2022

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація (опис) навчальної дисципліни (у т. ч. міждисциплінарні зв'язки):

Навчальна дисципліна «Інформаційні технології в практиці наукових досліджень» передбачена ОНП «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» зі спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа третього (освітньо-наукового) рівня. Відповідно навчального плану навчальна дисципліна є обов'язковою і вивчається здобувачами вищої освіти на першому курсі, у 1 семестрі. Формою підсумкового контролю є залік.

Змістом курсу передбачено вивчення методів і засобів інформаційних технологій, що застосовуються на різних етапах наукового дослідження.

Навчальна дисципліна «Інформаційні технології в практиці наукових досліджень» має міждисциплінарний зв'язок з такими дисциплінами як «Організаційні засади підготовки і впровадження дослідницького проекту та засади академічної доброчесності» та «Методологія та методи наукового пізнання».

2. Мета дисципліни – ознайомлення аспірантів з основними функціями інформаційних технологій в наукових дослідженнях та оволодіння необхідними методами та засобами виявлення, обробки та організації наукових даних..

3. Завдання :

- засвоєння основних теоретичних понять у галузі сучасних інформаційних технологій та інформаційних систем;
- вивчення методик та алгоритмів обробки великих масивів даних за допомогою інформаційних технологій;
- оволодіння вміннями та навичками використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій, застосування інформаційних технологій для обробки та аналізу результатів експериментальних досліджень та їх представлення;
- формування навичок роботи з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами;
- набуття необхідних знань та навичок розрахунку основних кількісних наукометричних показників ефективності наукової діяльності.

4. Компетентності, яких набуває здобувач при вивченні дисципліни відповідно до освітньої програми:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Комплексно використовувати інформаційні та комунікаційні технології, системний підхід під час проведення наукових досліджень.

ЗК9. Вміння генерувати нові науково-теоретичні та практично спрямовані ідеї (креативність), співвідносити їх із практикою та реальними механізмами впровадження.

ЗК11. Всебічна комплексність у розробці і реалізації наукових проєктів та програм: здатність розробляти та реалізовувати наукові проєкти і програми в галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК1. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, що створюють нові знання в інформаційній, бібліотечній та архівній справі та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані в профільних фахових наукових виданнях.

СК2. Здатність застосувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень в інформаційній, бібліотечній та архівній справі.

СК4. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проєкти в інформаційній, бібліотечній та архівній справі та дотичні до неї міждисциплінарні проєкти, проявляти лідерство під час їх реалізації.

СК5. Здатність проєктувати, моделювати і розробляти нові засоби та технології із вдосконалення процесів створення, розповсюдження, аналітико-синтетичного опрацювання, акумуляції, зберігання й організації використання документованої інформації.

СК6. Здатність застосовувати широкий спектр цифрових засобів, інструментів, ресурсів і технологій для проведення досліджень в інформаційній, бібліотечній та архівній справі.

5. Програмні результати навчання:

ПРН1. Створювати передові концептуальні та методологічні знання, планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження, реалізовувати інновації з інформаційної, бібліотечної та архівної справи і на межі галузей знань, а також формувати дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні сучасних світових досягнень з відповідного напрямку.

ПРН3. Вільно презентувати й обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми інформаційної, бібліотечної та архівної справи державною й іноземною мовами,

кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у фахових наукових виданнях.

ПРН4. Розробляти та досліджувати моделі інформаційних та документних систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів в інформаційній, бібліотечній та архівній справі.

ПРН5. Планувати і виконувати емпіричні та теоретичні дослідження з інформаційної, бібліотечної та архівної справи й дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та методик.

ПРН6. Розробляти і реалізовувати проекти із вдосконалення процесів створення, розповсюдження, аналітико-синтетичного опрацювання, акумуляції, зберігання та організації використання документованої інформації.

ПРН7. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, опрацювання та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, технології роботи з відкритими даними, базами даних та інформаційних систем.

ПРН8. Розробляти та реалізовувати проекти, включаючи власні дослідження, що дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику щодо розв'язання значущих проблем в інформаційній, бібліотечній та архівній справі з дотриманням норм академічної та професійної етики і врахуванням соціальних, економічних та правових аспектів.

ПРН15. *Вміння та навички* працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами, такими як Web of Science, Scopus, Index Copernicus, Google Scholar, PubMed, Mathematics, Springer, Agris, GeoRef та ін.

ПРН18. *Вміння та навички* генерувати власні ідеї та приймати обґрунтовані рішення.

ПРН19. *Знання, вміння та навички* розробляти та реалізовувати наукові проекти і програми в інформаційній, бібліотечній та архівній галузях.

ПРН20. *Знання та розуміння* основних теоретичних понять у галузі сучасних інформаційних технологій та інформаційних систем. *Знання* методик та алгоритмів обробки великих масивів даних за допомогою інформаційних технологій. *Вміння та навички* використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні

технології, застосовувати інформаційні технології для опрацювання та аналізу результатів експериментальних досліджень та їх представлення.

ПРН26. *Вміння та навички* публічно представляти, захищати результати дисертаційного дослідження, обговорювати їх і дискутувати з науково–професійною спільнотою. *Вміння та навички* використовувати сучасні засоби для візуальної презентації результатів дисертаційного дослідження.

6. Програма навчальної дисципліни складається з трьох модулів:

1. Методи ІТ в дослідницькій діяльності.
2. Інструменти та засоби ІТ в організації наукових даних.
3. Цифрова гуманітаристика в науковому дослідженні.

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (для денної форми навчання)

№ з/п	Назва розділу і теми	кількість годин						
		денна форма						
		усього	у тому числі					
л	с		п	лаб	інд	м.	с.р.	
МОДУЛЬ 1. Методи ІТ в дослідницькій діяльності								
1.1.	Предмет, мета і завдання вивчення дисципліни «Інформаційні технології в практиці наукових досліджень».	14	1					13
1.2.	Інформаційні технології в науковій діяльності. ІТ-компетентності науковців	14	3		2			9
	Модульний контроль	2					2	
	Разом за модуль 1	30	4		2		2	22
МОДУЛЬ 2. Інструменти та засоби ІТ в організації наукових даних								
2.1.	Методи обробки наукових даних	14	2					12
2.2.	Інформаційно-пошукові системи, принципи пошуку наукової інформації	14	4		4			6
	Модульний контроль	2					2	
	Разом за 2 модуль	30	6		4		2	18
МОДУЛЬ 3. Цифрова гуманітаристика в науковому дослідженні								
3.1.	Цифрові довідкові та історико-культурні ресурси як джерела наукових досліджень	28	6		2			20
	Модульний контроль	2					2	
	Разом за 3 модуль	30			2		2	20
	Разом із дисципліни	90	16		8		6	60

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1. МЕТОДИ ІТ В ДОСЛІДНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.

ТЕМА 1.1. ПРЕДМЕТ, МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПРАКТИЦІ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

Анотація до лекції 1.1.

Предмет, цілі та основні завдання навчальної дисципліни «Інформаційні технології в практиці наукових досліджень», її місце в системі наукового знання. Основні поняття ІТ-технологій та інформаційних систем. Цифрова трансформація наукових досліджень. Державна політика в Україні щодо розвитку цифровізації суспільства та науки.

Основні тенденції та етапи розвитку інформаційних технологій.

План

1. Сучасний стан та етап розвитку інформаційних технологій.
2. Основні поняття інформаційних технологій та систем.
3. Роль інформаційних технологій у розвитку суспільства (основні тренди, переваги та недоліки).
4. Роль бібліотек у цифровізації суспільства.
5. Цифрова гуманітаристика.

Опорні поняття: цифровізація, інформаційні технології, великі дані, цифрова наука, наукові бібліотеки, цифрова гуманітаристика

Література: 4, 11, 15, 20.

Завдання для самостійної роботи до теми 1.1.

Практичні завдання

1. Здійсніть пошук літератури з теми.
2. Ознайомтеся зі змістом рекомендованої літератури та джерелами, що додатково знайшли самостійно. Передивіться конспект лекційного заняття.
3. *Дайте відповіді на питання для самоконтролю:*
 - *Місце інформаційних технологій в системі соціогуманітарних знань.*
 - *Основні характеристики сучасного етапу інформатизації науки.*
 - *Цифрова гуманітаристика.*

Література: 4, 11, 15, 20.

ТЕМА 1.2. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В НАУКОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ. ІТ-КОМПЕТЕНТНОСТІ НАУКОВЦІВ

Анотація до лекції 1.2.

Функції інформаційних технологій в науковій діяльності. Поняття електронної дослідницької інфраструктури та сервісів дослідницьких даних. Персональні веб-ресурси науковців та наукометричні показники. Поширення результатів наукової роботи в електронних комунікаціях. Наукові соціальні мережі. Системи антиплагиату.

План

1. Технології цифрової науки: основні поняття та складові.
2. Електронна дослідницька інфраструктура та сервіси дослідницьких даних.
3. Верифікація, публікація та популяризація результатів наукового дослідження.
4. Наукометричні показники і профілі.

Опорні поняття: ІТ в науці; електронна дослідницька інфраструктура; наукометричні показники

Література: 4, 10, 11, 12, 15, 16, 18

Практичне заняття до теми 1.2.

Тема 1.1. Інформаційні технології в науковій діяльності. ІТ-компетентності науковців

Заняття

Мета – засвоїти методи і засоби цифрових технологій, що застосовуються в організації наукових досліджень.

Завдання

1. Цифрові технології на різних етапах наукового дослідження.
2. Електронні засоби апробації та публікації даних наукового дослідження.
3. Комп'ютерні методи перевірки та оцінки результатів наукового дослідження.

Література: 4, 10, 11, 12, 15, 16, 18

Завдання для самостійної роботи до теми 1.2.

Практичні завдання

Під час вивчення теми важливо зосередити увагу на визначенні понять електронна дослідницька інфраструктура та сервіс дослідницьких даних. Опрацювання матеріалів даної теми передбачає ознайомлення з організацією електронної дослідницької інфраструктури в Україні. Необхідно також усвідомити, що під час проведення наукових досліджень на кожному їх етапі застосовуються свої методи інформаційних технологій. В результаті необхідно скласти уявлення про комплекс ІТ-компетентностей, якими має володіти науковець для апробації, публікації, перевірки та оцінки даних наукового дослідження. Набуті знання необхідно застосувати для укладання переліку інформаційних сервісів, якими має оволодіти аспірант для проведення конкретного наукового дослідження.

Література: 4, 10, 11, 12, 15, 16,18

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1

Дати письмову відповідь на питання:

- Поясніть поняття електронної дослідницької інфраструктури та сервісів дослідницьких даних. Окресліть основні складники цифрової наукової комунікації.
- Схарактеризуйте компетентності науковця, які набуваються в результаті вивчення дисципліни «Інформаційні технології в практиці наукових досліджень».
- *Результати завдання оформити у вигляді доповіді.*

МОДУЛЬ 2. ІНСТРУМЕНТИ ТА ЗАСОБИ ІТ В ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВИХ ДАНИХ.

ТЕМА 2.1. МЕТОДИ ОБРОБКИ НАУКОВИХ ДАНИХ

Анотація до лекції 2.1.

Основні програмні продукти та платформи, що використовуються в науковій діяльності. Необхідні ІТ-компетентності науковців. Основні принципи організації наукових даних, створення концептуальної моделі та бази даних наукового дослідження. Організація електронного документообігу дисертаційного дослідження.

План

1. Технології обробки текстових та графічних даних, табличні і математичні застосунки, засоби зберігання, візуалізації та презентації даних у наукових дослідженнях.

2. Бази даних і бази знань у наукових дослідженнях.

3. Методи моделювання, системний аналіз та організація даних наукового дослідження

Опорні поняття: інформаційні системи, системи обробки даних; бази даних і знань; інфологічне та системане моделювання.

Література: 5, 6, 7, 8, 15, 22

Завдання для самостійної роботи до теми 2.1..

Практичні завдання

1. Здійсніть пошук літератури з теми.
2. Ознайомтеся зі змістом рекомендованої літератури та джерелами, що додатково знайшли самостійно. Передивіться конспект лекційного заняття.
3. Дайте відповіді на питання:
 - *Організація автоматизованого робочого місця науковця.*
 - *Основні засоби обробки наукових даних: текстової, графічної, табличної інформації.*
 - *Побудова моделі та бази даних наукового дослідження.*

Література: 5, 6, 7, 8, 15, 22

ТЕМА 2.2. ІНФОРМАЦІНО-ПОШУКОВІ СИСТЕМИ, ПРИНЦИПИ ПОШУКУ НАУКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Анотація до лекції 2.2.

Поняття інформаційно-пошукової системи. Основні етапи розвитку інформаційно-пошукових систем, їх типологія. Інформаційно-пошукові мови та системи організації знань. Пошукові системи Інтернету, науково-інформаційні бази даних та репозитарії, бібліотечні каталоги та електронні бібліотеки. Джерела авторитетних даних та використання їх для науково-інформаційного пошуку.

План

1. Етапи розвитку та типологія інформаційно-пошукових систем.
2. Інформаційно-пошукові мови та системи організації знань.
3. Електронні джерела наукової інформації.
4. Методи пошуку наукової інформації.

Опорні поняття: інформаційно-пошукові системи; системи організації знань; інформаційний пошук

Література: 1, 3, 7, 10, 14, 23, 24.

Практичне заняття до теми 2.2.

Тема 2.2. Інформаційно-пошукові системи, принципи пошуку наукової інформації

Заняття

Мета – закріпити знання основних принципів та засобів інформаційного пошуку та виявлення джерел наукової інформації.

Завдання

1. Типологія інформаційно-пошукових систем.
2. Науково-довідковий апарат: засоби тематичного пошуку та авторитетні дані.
3. Дослідницькі інтернет-ресурси та науково-інформаційні бази даних.

Література: 1, 3, 7, 10, 14, 23, 24.

Завдання для самостійної роботи до теми 2.2.

Практичні завдання

Для глибокого розуміння процесу інформаційного пошуку рекомендується з'ясувати його теоритичні засади. Перш за все, це стосується чіткого засвоєння змісту понять інформаційно-пошукова система та система організації знань. Необхідно засвоїти і навчитись застосовувати інструменти інформаційного пошуку: атрибутивного, тематичного, семантичного тощо. Самостійне вивчення матеріалів цієї теми також передбачає оволодіння безпосередніми навичками пошуку наукової інформації за допомогою різного типу електронних сервісів: глобальних та спеціалізованих. Набуті знання та навички необхідно застосувати для формування джерельної бази реферату та конкретного дисертаційного дослідження аспіранта.

Література: 1, 3, 7, 10, 14, 23, 24.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2

1. *Дати письмову відповідь на питання:*
- Окресліть методи створення концептуальної моделі та бази даних наукового дослідження та організації електронного документообігу дисертаційного дослідження.
- Схарактеризуйте теоритичні засади інформаціного пошуку, типологію-інформаціно-пошукових систем, основні засоби пошуку джерел наукової інформації.
- *Результати завдання оформити у вигляді доповіді.*

МОДУЛЬ 3. . ЦИФРОВА ГУМАНІТАРИСТИКА В НАУКОВОМУ ДОСЛІДЖЕНІ.

ТЕМА 3.1. ЦИФРОВІ ДОВІДКОВІ ТА ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНІ РЕСУРСИ ЯК ДЖЕРЕЛА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Анотація до лекції 3.1.

Цифрові історико-культурні бібліотеки та архіви. Довідкові інтернет-ресурси для науковців. Мультимедійні та картографічні ресурси в наукових дослідженнях. Основи роботи з цифровими зображеннями та мультимедійними ресурсами. Правила цитування цифрових об'єктів та інтернет-ресурсів.

План

1. Цифрові історико-культурні ресурси (бібліотеки; архіви, музеї).
2. Довідкові інтернет-ресурси для науковців.
3. Технології обробки цифрових зображень та мультимедійних ресурсів.

Опорні поняття: цифрові бібліотеки; інтернет-довідники; цифрова обробка зображень; мультимедійні ресурси.

Література: 2, 7, 11, ***Ошибка! Источник ссылки не найден.***, 20

Практичне заняття до теми 3.1.

Тема 3.1. Цифрові довідкові та історико-культурні ресурси як джерела наукових досліджень

Заняття

Мета – сформувати практичні навички роботи з цифровими бібліотеками, довідковими та історико-культурними інтернет-ресурсами.

Завдання

1. Типологія цифрових історико-культурних ресурсів.

2. Поняття цифрової гуманітаристики та цифрового соціогуманітарного проекту.

3. Використання візуальних матеріалів та мультимедійних ресурсів в науковому дослідженні.

4. Цитування цифрових об'єктів та інтернет-ресурсів.

*Література: 2, 7, 11, **Ошибка! Источник ссылки не найден.**, 20*

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 3

Дати письмову відповідь на питання:

- Схарактеризуйте поняття цифрової гуманітаристики та її роль в проведенні сучасних соціогуманітарних досліджень.
- Сформулюйте основні принципи використання цифрових візуальних та мультимедійних даних в дослідницькій діяльності.
- *Результати завдання оформити у вигляді доповіді.*

4. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ (за формами контролю)

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)	Бали за всі заняття (максимальні)	Бали за всі заняття (максимальні)
			1 модуль	2 модуль	3 модуль
1	Відвідування лекцій та участь в аудиторній роботі (участь у дискусії, обговоренні теми лекції)	1	1x2=2	1x3=3	1x3=3
2	Самостійна робота (написання есе, реферату та інше)	5	5x2=10	5x2=10	5x1=5
3	Модульна контрольна робота	15	15x1=15	15x1=15	15x1=15
4	Усього за модуль		27	28	23
5	Залік		22		
6	Разом з дисципліни		27+28+23+22 = 100 балів		

5. ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Етапи розвитку інформаційних технологій та систем.
2. Цифрове суспільство: основні характеристики.
3. Цифрова гуманітаристика: поняття та організаційні форми
4. Система наукової інформації в Україні.
5. Поняття електронної дослідницької інфраструктури та сервісу дослідницьких даних
6. Електронні джерела наукової інформації.
7. Функції інформаційних технологій у науковій діяльності.
8. ІТ-компетентності науковців.
9. Основні складові автоматизованого робочого місця науковця.
10. Бази даних і бази знань у наукових дослідженнях.
11. Інфологічне та системне моделювання.
12. Методи і засоби обробки наукових даних
13. Методи і засоби оприлюднення та презентації результатів наукових досліджень
14. Методи і засоби перевірки та оцінювання результатів наукової діяльності.
15. Інформаційно-пошукові системи.
16. Науковий інформаційний пошук.
17. Системи організації знань та засоби тематичного пошуку.
18. Персональні веб ресурси науковців та наукометричні показники.
19. Мультимедійні технології в науковій діяльності.
20. Довідкові інформаційні інтернет-ресурси в науковій діяльності
21. Цифрові історико-культурні ресурси в науковій діяльності.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТА

Відповідь студента оцінюється на:

- **Оцінку А (90-100)** – якщо повно та глибоко, розгорнуто, правильно та обґрунтовано викладено матеріал:
1. студент виявляє глибокі знання усієї програми навчальної дисципліни;
 2. відображає чітко знання термінів, правильно формулює відповідь, робить власні висновки та узагальнення;
 3. застосовує теоретичні знання на практиці, робить власні висновки та узагальнення;
 4. володіє навичками івент-аналізу масових та елітарних практик;
 5. розуміє можливості сучасних наукових методів та володіє цими методами на рівні, необхідному для вирішення практичних завдань, що постають при виконанні професійних обов'язків.

➤ **Оцінку В (82-89)** – якщо правильно та обґрунтовано викладено матеріал:

1. студент виявляє знання усієї програми навчальної дисципліни;
2. відображає чітко знання термінів, правильно формулює відповідь, робить певні узагальнення;
3. але відповідь не містить усіх необхідних відомостей про предмет запитання;
4. наявні незначні неточності у виконанні практичних завдань.

➤ **Оцінку С (74-81)** – якщо правильно викладено матеріал:

1. відображає знання термінів, логічно формулює відповідь, але наявні незначні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, нечіткі їхні характеристики;
2. наявні неточності у виконанні практичних завдань.

➤ **Оцінку D (64-73)** – якщо відповідь студента є поверхневою, недостатньо аргументованою:

1. є неповною, не містить усіх необхідних відомостей про предмет запитання;
2. є не зовсім правильною: наявні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, нечіткі їх характеристики;
3. свідчить про наявність прогалин у знаннях, зокрема не засвідчує повною мірою знання основних понять, концепцій, категорій;
4. не містить посилань на літературу;
5. викладена з порушенням логіки подання матеріалу;
6. містить багато граматичних, грубих стилістичних помилок та виправлень.

➤ **Оцінку E (60-63)** – якщо відповідь студента є поверхневою:

1. свідчить про наявність прогалин у знаннях, зокрема не засвідчує повною мірою знання основних понять, концепцій, категорій;
2. викладена з порушенням логіки подання матеріалу.

➤ **Оцінку FX (35-59)** – якщо студент не відповів на поставлене питання або відповідь є неправильною:

1. не розкриває сутності питання, або ж допущено грубі змістовні помилки, які свідчать про відсутність відповідних знань у студента чи їх безсистемність та поверховість;
2. не знає основних положень навчальної дисципліни та принципів аналізу ситуацій; не вміє сформулювати власну думку та викласти її.

➤ **Оцінку F (0-34)** – якщо студент не відвідував заняття, не відпрацював їх, не проявляв бажання пізнавати навчальну дисципліну.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	Відмінно	зараховано
82–89	B	Добре	
74–81	C		
64–73	D	Задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Публікації науково-педагогічного працівника за темою навчальної дисципліни:

1. Бібліотечні портали знань : монографія / колектив авторів ; відп. ред.: **К. В. Лобузін** ; НАН України, Нац. б-ка України імені В. І. Вернадського. Київ, 2022. 384 с.
2. Дубровіна Л. А., **Лобузін К. В.**, Онищенко О. С., Боряк Г. В. Цифрова гуманітаристика та бази даних документальної культурної спадщини в бібліотеках України // Рукописна та книжкова спадщина України. 2020. Вип. 25. С. 290-3091
3. Семантичні технології у науковій бібліотеці: монографія / колектив авторів ; відповід. ред.: **К. В. Лобузін**; НАН України, Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Київ, 2019. 310 с. <http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0003606>
4. Цифрові бібліотечно-інформаційні ресурси у розбудові наукового сегменту національного інформаційного простору : монографія / колектив авторів ; відповід. ред. : **К. В. Лобузін** ; НАН України, Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Київ, 2021. 420 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0004171>
5. Dubrovina L., **Lobuzina K.**, Onyshchenko O., Boriak H. Digital humanitarian project as a component of digital humanities // Science and Innovation. 2021. Vol. 17, № 1. P. 54-63

Основна література:

6. Анісімов А.В., Кулябко П.П. Інформаційні системи та бази даних: Навчальний посібник для студентів факультету комп'ютерних наук та кібернетики. - Київ. 2017. 110 с.
7. Бонч-Бруєвич Г.Ф., Носенко Т.І. Організація та обробка електронної інформації: навчальний посібник. К.: [Київ. ун-т ім. Б. Грінченка], 2013. 108 с.
8. Исаченко А.Н. Модели данных и СУБД: :[Уч. пос.] / А.Н. Исаченко, С.П. Бондаренко. Минск : Изд-во БГУ, 2007. 205 с.
9. Костенко О. Б. Організація баз даних та знань : конспект лекцій / О. Б. Костенко, І. О. Гавриленко ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 92 с.
10. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с.
11. Мультимедійні технології та засоби навчання : навчальний посібник. Вінниця : Нілан-ЛТД, 2017. 556 с.
12. Назарчук А. В. Теория коммуникации в современном обществе. М. : Прогресс-Традиция, 2009. 236 с.
13. Наукова періодика України та бібліометричні дослідження : [монографія] / Л. Й. Костенко, О. І. Жабін, Є. О. Копанева, Т. В. Симоненко ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. К., 2014. 173 с.
14. Невенченко, А. І. Інформаційні технології в наукових дослідженнях : конспект лекцій / А. І. Невенченко. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2015. - 116 с.
15. Основи інформаційних технологій і систем. Підручник / В. А. Павлиш, Л. К. Гліненко, Н. Б. Шаховська. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 620 с.
16. Паршукова Г.Б. Методика поиска профессиональной информации: учебно-методическое пособие для студентов высших учебных заведений / Г.Б. Паршукова . М., 2006.
17. Романенко В.Н. Сетевой информационный поиск: Информация в Интернете; Поисковые машины; Электронные каталоги библиотек; Как формулировать запросы: Практическое пособие / В.Н. Романенко, Г.В. Никитина. СПб., 2003.
18. Соловйов В.П., Глушков В.М. Автоматизація наукових досліджень, інтелектуалізація інформаційних технологій пізнання: ідеї, їх розвиток, досвід і перспективи реалізації / В.П.Соловйов // Наука та наукознавство. — 2003. — С. 102—109.
19. Соловьев В.П. Инновационная деятельность как системный процесс в конкурентной экономике. — К.: Феникс, 2006. — 560 с.

20. Цифровые гуманитарные науки : хрестоматия / под ред. М. Террас, Д. Найхан, Э. Ванхутта, И. Кижнер. Пер. с англ. Красноярск : Сиб. федер. ун-т, 2017. 352 с. URL: https://discovery.ucl.ac.uk/id/eprint/1447358/1/Terraces_i-531505996.pdf
21. Ярошенко Т. О., Тихонкова І. О. Як публікуватися в якісних журналах. URL: https://issuu.com/alices_mirror/docs/howguideirex
22. Digital tools for researchers, Connected Researchers. URL: <http://researchtoolsbox.blogspot.com/2014/12/digital-tools-for-researchers-connected.html>
23. ISKO Encyclopedia of Knowledge Organization (IEKO). URL: https://www.isko.org/cyclo/knowledge_organization.htm
24. Research Data Services in European Academic Research Libraries. URL: https://libereurope.eu/wp-content/uploads/2016/10/LIBER_RDM_SURVEY_FINAL_MANUSCRIPT.pdf